

Pesame zne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—.

"Tabor" izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane usmerjeno po pošti D 10—, za imenovane D 18—, dostavljeno na dom D 11—, na izkaznik D 19—, usmerjeno po dogovoru.

Naročna se pri upravi "Tabor" MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

Fuščina plačana v gotovini! Cena današnje stev. 75 para

TABOR

Naslov

Maribor, petek 22. januarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 17.

Proračun vojnega ministrstva sprejet.

2 milijardi 415 milijonov Din.

BEOGRAD, 21. jan. Finančni odbor je včeraj ob 21. uri sprejel proračun vojnega ministra. Proračun je bil zmanjšan za nekaj milijonov in znaša sedaj 2 milijardi 415 milijonov Din. Vojni minister je imel kratki govor, v katerem je utemeljeval potrebo visokih izdatkov. Opozicija je proračun objektivno kritizirala in priznala, da se razmire naši vojski konsolidirajo. Vojni minister je odgovoril na nekatera vprašanja in izjavil, da je morala vojska izvrstna. Danes dopoldne se je proračunska debeta nadaljevala. Na dnevnem redu je proračun vrhovne uprave.

Proračun vrhovne uprave

Izdatki za dvor znašajo 24.180.000 Din. Od tega je določenih 24 mil. za kraljevo civilno lito. Apanaža princa Gjorgia znaša 60.000 Din in 120.000 Din. draginški doklad, dočim dobiva ministrski predsednik 2.900.000 Din, državni svet 6 mil. glavnega kontrole 17 mil. 600.000 Din, dvorna piskarna 2 mil. piskarna za odlikovanja 1.2 milijon Din. Proračun vrhovne uprave vsebuje v posebnem členu tudi postavko za pokojnine državnih uradnikov v višini 498 mil. za pensioniranje ministrstva in višje uradnike in 200 mil. za ostalo uradništvo. V naslednjem čelu so zapovedane postavke državnih Jolgov. Za izplačevanje reznih kuponov in obveznic je določen znesek 671 mil. dinarjev. Ministrski podpredsednik Gjuričić ni podal nikakega ekspečzije. Ko je bilo nekaj postavk zmanjšanih, je veden večina proračun z večino celov suren-

jela. Danes popoldne ob 17. uri se bo vršila zopet seja finančnega odbora, na kateri se bo razpravljalo o proračunu prometnega ministrstva, a v soboto o proračunu trgovinskega ministrstva. V Švici se nahajajoči pravovinski minister Kričić je bil poklican v Beograd.

Bivši ljubljanski župan dr. Perič umrl

LJUBLJANA, 21. jan. Danes zjutraj je preminil po krajišembolehanju dr. Ljudevit Perič, odvetnik in bivši ljubljanski župan. Med svetovno vojno je bil v ruski ujetništvu, kjer je prestolil v jugoslovensko legijo. Boril se je v Dobruži in se po vojni vrnil v Ljubljano. Bil je pristaš jugoslovenske socijalnodemokratske stranke in je pripadal levicarski struki, ki se je zvezala s klerikali in komunisti.

Dijaška stavka v Zagrebu

Univerza zaprta. — Radicevo stanovanje zastraženo. — Se nadaljne štiri upokojiteljice?

ZAGREB, 22. jan. Stavka zagrebške akademiske omladine še traje. Stavkujoči so zasedli vse vhode in preprečili na ta način predavanja. Da se vzdrži na trgu pred univerzo red in mir, je policija zasedla dohode. Obstajala je neverjetna, da pride do konfliktov med stavkujočimi in pristaši Radiceve stranke, ker so Radicevi zahtevali za vsako ceno nadaljevanje predavanj. Prorektor je ukazal, da naj se univerza zapre. Stanovanje prosvetnega ministra Radica je močno zastraženo, ker je pričakovati demonstracije. Zavetnik univerze je bila na poseben odlok prosvetnega ministra zoper protesta. Vmeševanje prosvetnega ministra v poslo rektorske je povzročilo povsod veliko presenečenje. Neko ponosno iz Beograda obljubuje, da bodo sledile še štiri upokojiteljice in sicer bodo vpojeni štiri profesorji medicinske fakultete, med njimi predsednik jugoslovenskega zdravniškega društva, dr. Milan Stanaković.

Dnevna kronika

Glasovi o nemškem predlogu glede kulturne avtonomije koroških Slovencev

V graški "Tagespost" z dne 20. t. m. je izšel na uvodnem mestu iz Celovec do poslani članek Bernarda Scheichelbauera, ki razmotriva o znanem predlogu Nemcev v Sloveniji, da naj se da koroškim Slovenec kulturna avtonomija, ker bodo potem Nemci v Sloveniji zahtevali enako avtonomijo za se. Pridržimo si kasnejšo izjavo nekaterih naših narodnih delavcev o tem vprašaju in za sedaj samo registriramo odnove s Koroškega.

B. Scheichelbauer govori uvedoma o težkočah, ki jih je ustvarjala narodna mešanost že v bivši avstro-ogrski monarhiji. Predlog o kulturni in šolski avtonomiji narodnih manjšin se našla na zasnovi sov.-dem. voditelja dr. Rennera, ki si je že pred vojno zamišljal rešitev nacionalnih problemov v Avstro-Ogrski na podlagi personalne narodnosti avtonomije. Izdelali bi se narodni katastri in kjerkoli bi bival pripadnik katere narodnosti, povsod bi mu šle narodne pravice. Praktično pa je to izvedljivo le ondi, kjer biva narod na zaključenem ozemlju: zato se moramo vrniti k teritorialni avtonomiji.

Pisec meni, da se na Koroškem ne da izvajati ne osebna ne teritorialna šolska in kulturna samouprava. Po njegovi sodbi niso koroški Slovenci prav Slovenci, temveč nekaki Vendti, ki se čutijo samo Korošce in so radi tega ob plebiscitu glasovali včinoma za Avstrijo. To potrjujejo tudi ljubljanski listi, ki venomer tožijo, da koroškim Slovenecem primanjkuje slovenske nacionalne zavest. Iz tega sklepa pisec, da koroški Slovenec sploh ni mogoče označiti kot narod (Natio). (!) Pri ljubškem stetju L. 1923 se je prialstilo kot Slovenci samo 37.224 oseb, koroški slovenski stranka pa je dobila pri zadnjih volitvah le 9863 glasov.

Kulturna avtonomija je mogoča ondikjer obстоjejo nacionalna kultura. Le-ta pa ni mogoča brez narodne inteligence, ki pa je koroški Slovenec nimajo. Pisec pravi, da bi se temu dalo odpomoči, če bi prišla inteligencija iz Kranjske, vendar pa se je teh prišlecev batil že iz dižavnobrahimbih interesov, kaže le-ti bi — meni — robnili koroške Slovence in še skušali slavizirati koroške Nemce! Loyalni pač ne bi bili in ne lojalnih ljudi Avstrija ne bi mogla trpeti na svojem ozemlju.

Skratka: pisec prihaja k sklepom, da želi Nemcev v Sloveniji ne bo mogoče ustroči, ker koroški Slovenec niso to, kar so Nemci v Sloveniji. Le-ti bi lahko pl-

čevali gmočna bremena posebne kulturne avtonomije, ali koroški Slovenci bi se uprli temu, da bi jim kdaj nalagal razen davkov še posebne doklade za to, da so Slovenci. Edino, kar kaže storiti, je to, da koroški deželni svet izvrši že sprejeti sklep in prešče želje in pritožbe koroških Slovencev. Sicer pa izveneva pišečev sklep v mnenju, da večina koroških Slovencev sploh nič ne zahteva in nič ne potrebuje.

Da koroški Nemci ne bodo razumeli ali hoteli razumeti slov. nacionalnega problema na Koroškem, smo bili že v naprej prepričani in zgornja izvajanja B. Scheichelbauera kažejo staro nemško argumentacijo. Pisec je pač pozabil, da so Nemci nekoč v Avstriji pobijali z istimi argumenti sploh vsak slovenski narodni pokret. Ne samo na Koroškem, ampak tudi na Stajerskem in Kranjskem. Saj je za narod, ki ima vso moč nad podjarmenim narodom, najudobnejše, če temu narodu sploh ne prizna, da je narod. Toda prav radi te težke zmote v nacionalnem vprašanju so avstrijski Nemci razbili habsburško monarhijo. Sedaj govore in delajo v manjšem obsegu, a govore in delajo isto.

Sicer pa še pričakujemo nadaljnih glasov.

Nove spremembe na Madžarskem?

— Ceps. Praha 19. januarja.

V madžarskih političnih krogih se po vseh dunajskih listov pripravlja v žene spremembe. Zdi se, da ni omarjan samog položaj ministrskega predsednika grofa Bethlena, ampak tudi sam Horthy ne sedi več trdo. Resni politiki že razmišljajo o tem, kdo bi se postavil na mesta kompromitiranih. Javna tajnost je, da je ministrski predsednik po izbruhu falzifikatorske afere izročil že trikrat demisijo; njegova stranka, ki se boji da bi kriza prinesla tudi temeljito spremembu režima, ga je prisili, da vztraja. Opozicioni listi so dobili iz ministrskega predsedstva zaupno informacijo, da se bo Horthy tekou 6 mesecev umaknil z mesta državnega šefa.

O končnih ciljih madžarskih prevar doznaava dunajski "Der Morgen" iz francoskega vira, da je bilo falzifikiranje frankov resnično samo priprava za veliki vojaški puč, ki bi izklical nadvojvoda Albrecht in prince Windischgrätz. Puč sta pripravljala v glavnem nadvojvoda Albrecht in prince Windischgrätz. Ker je bilo treba v ta namen veliko denarja, ki se ni dal dobiti na normalen način, so pučniki sli med falzifikatorje. Ko bi razpoceli četrtnjo falzifikatorje, bi bilo dano znamenje in podrobno organizirana zavoda bi izbruhnila. Čete bi vodil poslanec Gömbös. Albrecht bi postal kralj Horthy paladin. Windischgrätz pa ministrski predsednik.

Na mesto tega je sedaj princ Windischgrätz v ječi z žigom prostega goljufa...

Pesame zne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNISTVO in izdaja: Martina Jurčičeva ul. 14. Ljubljana.
UPOGRAVA in naključje: Jurčičeva ul. 14. Ljubljana.
UPOGRAVA in naključje: Jurčičeva ul. 14. Ljubljana.
Na naslovu brez daterja se na
zaključku na vrednosti.

PARIS
še četrtek in petek 141
KINO APOLLO

— Pašičeve naloge v inozemstvu. Najnovejša številka "Političnega glasnika", ki velja kot glasilo vplivnih krogov radikalne stranke, je prinesla uvodnik o bivanju g. Pašiča v inozemstvu. List pravi, da je g. Pašič odšel čez mejo, da reši težke probleme, ki nas žulijo. Predvsem gre za popravo smučnera dojma, ki so ga zapustile nekatere napake finančnega ministra v Franciji. Drug naman Pašičevega potovanja pa bi bil po "Polit. glasniku" ta, da je hotel najti potreben mir za razmišljajanje o nekaterih zelo važnih notranjopolitičnih vprašanjih, ki jih mora rešiti takoj po vrnitvi v Beograd.

— Vpokojitev zagrebških vseuč. profesorjev je izvzela povsod buren odmev in je najbolj značilno, da obsojajo ta akt prosvetnega ministra celo nekateri oni listi, ki so sicer naklonjeni politiki g. Radiča. Kakor smo poročali že včeraj, je bila proglašena tridnevna dijaška stavka na zagrebški univerzi, sigurno pa je, da tudi dijaštvu v Beogradu in Ljubljani ne bo molčalo. Radi nasilne vpokojitev protestirajo tudi druga društva, med njimi Sokolsko društvo L. v Zagrebu. G. Radiča ne čakajo dobrimi dnevi, tembolj, ker je v "Domu" ostro napadel notranjnega ministra Maksimovića, ki nameščava sedaj razčakanosti z njim. Pa tudi finančni minister Stojadinović se čuti užaljenega in prizadetega od znane Radičeve kritike.

— Kakšen bi naj bil spomenik padlim vojakom? O tem smo dobili iz občinstva sledče vrstice: Najlepši spomenik mrtvim žrtvam svetovne vojne bi bil, če bi se spomnili še živilih žrtv in jih rešili. Tudi "Tabor" je že poročal, da živi globoko v Rusiji, še mnogo bližnjih avstrijskih ujetnikov, naših rojakov. Še sedaj po 11 letih se oglašajo posamezniki, ki so jih celo sodišča proglašila za mrtve. Koliko naših pogrešancev še živi in sanja o daljini domovini, ki o nji nima nobenih vesti? Kaj so ti režezi zakrivali drugega, ko da so bili pod silo avstrijski vojaki in so tako prišli v rusko ujetništvo? Rodila jih je slovenska mati na slovenski zemlji in slovenska kriji teče v žilah, pa se vendar nihče ne zmeni za nje. Razmišljate o spomeniku mrtvim? Vrnite iz desetletnega ujetništva žive: vrnite starišem sinove, ženam može in sirotam očete. Ko je človek mrtv, pa nabiči ho ta ali oni. Pomagajte tedaj tistim, ki jim še lahko pomagate in hvaležnost živilih bo najlepši spomenik mrtvim. — Oče ruskega ujetnika.

Mariborske vesti

Maribor, dne 21. januarja 1926.

sed. List bo opremljen le z originalnimi slikami in karikaturami ki bodo izvršene v več barvah, delo mariborskih umetnikov. Zanimiva bo zlasti serija portretov raznih markantnih mariborskih osebnosti. Tako vsebina, kakor tudi risbe se bodo nanašale večjidel na lokalne dogodke ter bodo vzbudile mnogo dobrega razpoloženja. List bo izšel na prireditvi o polnoči.

m Nadaljni program Ljudske univerze. V petek dne 22. t. m. bo predaval stud. phl. g. Bratko Kreito o sodobnem ruskem gledališču. Zelo zanimivo prireditje pa obeta Ljudska univerza za nedeljo dne 24. t. m. Ob 3% popoldne se bo vršil v običajnih prostorih otroški v čežer. Lansko leto so prireditve te vrste lepo uspele, saj posebno v Mariboru manjka mladiških prireditiv. Upamo, da bodo mladišči kakor mladina s simpatijami naših nedeljskih otroški večer, zlasti

Sobota, 30. januarja 1926

★
JUGOSLOVENSKI PLES
v korist bratom v suženjstvu

ker ima mičen program. Sodelujejo: članica mariborske opere gd. Lubje je v ka bo pela dve Adamičevi pesni, dalje gledališki igralec g. Zeleznik, ki bo čital pravljice in mladinske pesni. Mladi mariborski violinist g. Šijanc bo ob spremeljavanju gd. Zacherlove odsvojal nekaj glasbenih komadov. Nasled se bodo kazale sklopštene slike. — V pondeljek dne 25. t. m. bo imel gosp. Inž. Kukovec tretji del predavanja o Tolstoju. Tu bo posebno očrtal Tolstojeve nazore o socialnih nazorih in označil svoje stališče napram Tolstojevi miselnosti. — V petek dne 29. t. m. bo g. prof. Janko Kotnik predaval o predmetu: »Slike iz ruske revolucije«. Predavatelj, ki je delj časa bival v Rusiji in je doživel obe revolucije, bo povedal marsikaj zanimivega iz lastnih izkušenj.

m Narodne noše na Jugoslovanskem plesu. Da se bo dalo tej veliki prireditvi simbolj naroden, jugoslovanski značaj in pestro sliko, e je sklenila na predlog narodnih dame, da se naj ženstvo udeleži kar mogoče v narodnih nošah, ne samo slovenskih, ampak vseh jugoslovanskih. Prosi se zato one dame, ki posedujejo razne jugoslovanske noše, kot hrvatske, bosanske, dalmatinske in druge, da pridejo v teh nošah, odnosno ako bi se same v teh nošah se udeležili ne zamogle, da iste odstopijo za ta večer sodelujočim damam. Tozadevne prijave sprejema tajnica Slov. ženskega društva gr. Ivenka dr. Lipoldova, Ciril Metodova ul. 18, telefon št. 218 in pa predsednik J. M. ravnatelj St. Detela, Mariborska tiskarna, telefon št. 24.

m Drobis po 10 par nekateri zavračajo tako na pr. v gostilni »B.« — čes, da ni več veljavjen. Čudno, da ne vedo, da je yes kovan drobiš po 5, 10, 25 in 50 para, po 1 in 2 din veljavni prekoštej in je pravzaprav stopil v veljavo šele sedaj. — Ako so v dvomu, zakaj se ne informirajo in celo dobro informirani gostom ne verjamejo? Res je, da pri nas še ni takoj normalnih cen da bi morali ceniti drobiš izpod 1 dinu; za sedaj je vse še preveč zaokroženo na dinarje. Pa tudi temu se bomo morali odvaditi. V Italiji na pr. cene označujejo vedno tudi po stotinah, medtem ko pri nas vsakdo zaokroži na dinarie, čes, en dinar sem ali tia. Toda čas je tu, ko bomo morali šeti tudi pare. Poprej je bilo vse zaokroženo na krone, kar pa je bilo še vedno cenejše; pri izenačenju valute pa je ta navada avtomatično prešla na dražji dinar in se zlasti sedaj, ko je denar že več vreden, trdo občuti. Treba be tedaj zonet uvesti mošnje in tiste denarnice za drobiš, ki so prišle v zadnjih letih čisto iz mode. In videli bomo, da bodo boljši časi, ko bomo zopet lahko kaj dobili za pare.

m Jugoslovenska Matica. Damski sestanek za veliko plesno prireditve Jugoslovenske Matice bo v petek, dne 22. t. m. ob 17. uri v Slovenski čitalnici Narodne doma. Dame, ki so vabljene in one, ki bi sodelovali se ujutru napršajo, da se sestanka sigurno udeleže. Veselični odbor.

m Potepuščvo narašča od dne do dne, bodisi kot ena izmed slabih posledic brezposelnosti bodisi zbog delomržnosti; zdi se, da je slednjih veliko več kot prvih. Da bi se odvrnile tezke posledice delomržnosti, policija strogo zasleduje osebe, ki se klatijo po učincih brez dela. Največ jih izčrne iz mesta na dejelo v pristojne občine, kjer se jim nudi večja prilika za zaslужek. Včeraj sta bila radi sumljivega pohajkovana arretirana Vinko Z. in Friderik Grilec, ki je bil že izgnan iz Maribora in se je zopet vrnil. Po prestanji kazni bo moral zopet iz mesta.

m Obrtnim vajencem! Ker bo izjemo-ma zaključek 1. polletja na deški meščanski šoli dne 30. t. m. je v soboto in v nedeljo, dne 23. in 24. t. m. na obrtni nadaljevalni šoli reden pouk.

m Delavska sekcijs Orjune v Mariboru priredi v nedeljo, dne 24. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu javni delavski shod. Poroča g. geometar Božo Tripalo o pomenu pokreta nacionalnega delavstva ter dosedanjem delovanju te sekcije.

m Za Trgovski ples, ki se vrši v soboto dne 28. t. m. v Götzovi dvoran, vladala med občinstvom veliko zanimanje, ker je znano, da je ta prireditve vsako leto res lepa in prijetna, ki poteka v lepi harmoniji, ker ni nikake pretiranosti ne v teatru, ne v zabavi. Zato je pričakovati, da bo prireditve tudi letos najlepše uspela, zlasti ker je namenjen čisti dobiček v prvi vrsti trgovski nadalj. Šoli. Vabilo so razposlana, ker so pa viri naslovov zelo pomakanljivi, se je marsikaj prezrel in se naj vse oni, ki vabila niso prejeli in bi se plesa radti udeležiti, obrnejo na tvrdke J. N. Šoštarič ali

Kaj
bo dne 1. februarja
pri Götzu

?

Plainski Ples!

pa Vilko Weixl, kjer jih je še nekaj na razpolago. 144

m Predprodaja vstopne za Trgovski ples. Da pri večerni blagajni ne bode ne potreben naval, se vstopnice dobijo v predprodaji od petka popoldne naprej pri tvrdki J. N. Šoštarič, Aleksandrova cesta in pri tvrdki Vilko Weixel. 145

m Prijatelji kave. Kakor zvemo predredi tukajšnja tvrdka Julio Meinl v soboto dne 23. t. m. na Trgovskem plesu v Götzovi dvorani za društvo brezplačno kuhanje kave, na kar se prijatelji fine kave posebno opozarjajo. 142

SDS.

Redne mesečne članske sestanke upelje v smislu odborovega sklepa z dne 19. t. m. Krajevna organizacija SDS v Mariboru in se vrši prvi letošnji članski sestanek v pondeljek dne 25. januarja 1926 ob 20. uri v dvorani restavracije Union, Cafova ulica. Na tem sestanku se bo zlasti razpravljalo o zadnjih pripravah za shod gospoda Svetozara Pribičevića in za demokratsko zabavo, ki bo na dan shoda dne 31. t. m. popoldne. Na bočnih članskih sestankih se bo prosto debatiralo o vseh tekočih, zlasti lokalnih, političnih, gospodarskih in drugih zadevah, ter bodo imeli člani zlasti priliko dobiti vedno točne informacije o naši občinski politiki, dajati pa tudi obenem tozadevne nasvete in dvigati svoje pričutje.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Cetrtek, 21. jan. ob 20. uri - Evangelijike. Ab. B.
Petek, 22. jan. Zaprio.
Sobota, 23. jan. ob 20. »Zlahtni meščan« ab. D Premijera.
Nedelja, 24. jan. ob 20. uri »Zlahtni meščan«.

Premijera Molierovega »Zlahtnega meščana na mariborskem odru. Soboto 28. t. m. obeta biti v našem gledališču zanimiv in zabaven gledališki večer. Vpriporila se bo velezabavna Molierova komedija »Zlahtni meščan« v režiji in naсловni vlogi ravnatelja drame g. Bratine. Izmed mnogoštevilnih Molierovih komedij je »Zlahtni meščan« eno najbolj reprezentativnih del nesmrtnega francoskega komediografa. V komediji, ki zahteva mnogo znanjega aparata, bo nastopil ves dramski ensemble, dalje solisti oper, ki nastopajo v igri kot pevci, ves moški in ženski zbor, balet in del vojaške godbe. — Za zanimivo predstavo se vstopnice labko že rezervirajo. Telefon št. 382.

sport

Zimsko sportni odsek ISSK »Maribor« (Smučanje). Prijave za nove člane in vse informacije glede izletov smučarjev daje in sprejema tajnik odseka gosp. Šepe Rado, Grajski trg 2.

Vremenske prilike na Pohorju. Sneg je povprečno 30 cm visok ter zelo ugoden za smučanje in sankanje. Temperatura — 4° C.

Kino

Grajski Kino. predvaja »Zorro« do pondeljka. Epohalni film. Nenadkritljiva igra, brezhibna režija vzoren razplet dejanj. Ne zamudite prilike in si oglejte film pravočasno.

Apolo Kino. predvaja samo se danes Pariz. Krasen film, ki nas seznanja z velemestnim priskim življenjem, kakor tudi z njegovim

arhitektsko umetniško dovršenostjo. Največčasnejše stavbe, ki jim v svetu ni primere.

Jutri Pat in Patachon »Ljubezen v snegu.«

Nekaj zanimive statistike.

Kako nastaja industrijska država

Ogromne spremembe v Zedinjenih državah tekom 50 let.

Stevilke zaposlenih oseb v nekaterih strokah postanejo posebno zanimive, kadar se jih primerja z odgovarjajočimi podatki minulih let, ker kažejo števileno razvoj človeštva v določenem času.

Znano je, da so se Združene države tekom zadnjih 50 let razvile v največjo industrijsko državo na svetu. L. 1850. je bilo le 20% prebivalstva zaposlenega v industriji. Leta 1920. se je število dvignilo na 40%, kar je imelo za posledico nadzivanje poljedelstva, kjer je od 47,60% l. 1870 zaposlenih padel na 26,2%.

Zvišanje industrijalizacije se izraža v znatnem porastu števila oseb, ki so zaposlene v posameznih industrijskih panogah. Tako n. pr. je povečana potreba električne povzročila, da se je število elektrotehnikov od l. 1900—1920 potrojilo. Upiv avtomobilskih industrije je opaziti posebno v industriji kavčnika. L. 1850. je bilo zaposlenih le 7 ljudi, dočim jih je bilo l. 1920 zaposlenih 1500 (na milijon prebivalcev). L. 1910. je bilo 498 šoferjev, dočim jih je bilo l. 1920 skoraj 3000. Jako poučne so številke, ki dokazujejo napre-

dovanje železnice. L. 1850. je bilo od 1 milijona prebivalcev le 280 železničarjev, a danes jih je nad 10.000.

Da se današnja generacija jeko lispa in da ji je mnogo do zunanjosti, dokazuje desetkratno število brivcev, frizerjev in sličnih poklicev (l. 1858 na milijon 200, a 1920, 2000). Ravno tako se je podesetirilo število pisarjev stemografov, računovodij in zdravnega osobja. Kakor povsod se tudi v Ameriki pritožujejo, da je preveč advokatov, doktorjev in duhovnikov, kljub temu da jih je danes ravno toliko kot pred 70 leti. Stevilo zdravnikov celo narašča, kar pripisujejo vedno naraščajočim zahtevam, ki jih stavi zdravniški poklic.

Pomehanirjanje telesa, ki je v Ameriki na višku, se izraža v zmanjšanem številu domačih slug, katerih število se je znižalo od 25.000 (l. 1870) na 16.000 (leta 1920, na milijon preb.)

Statistika, ki jo objavljam, je tako podčrna, predvsem radi strahu, ki ga ima delavstvo, kadar se upeljejo nove iznajdbe, ki nadomeščajo fizično moč ljudskih mas. Vse izpremembe se dogajajo nepretrgoma v delitvi dela in ne morejo nikdar privesti v nevarnost blagostanja dežele, niti življenskih pogojev delavstva. Če nova iznajdba odvzame delavcu zaslujek v tej ali oni industrijski panogi, se bo sigurno našlo mestu drugje in slične izpremembe se vrše brez resnejše škode.

V dobi, v kateri živimo, bomo nedvomno dočakali še večje izpremembe v produkciji in nepotrebno bi bilo, strašiti se zastoja ali motnje v normalnem toku človeškega dela.

Dragotin Kette:

Naši dijaki.

Burka v dveh dejanjih.

Tretji prizor.

(Mandele, Modrijan in Smukič nastopajo).

Mandele: Toraj razumeš?

Mandele: Toraj razumeš?

Smukovič: Ta jest rieč osibijna, pravijo braće Hrvati.

Mandele: Reci raje smešna.

Smukovič: Smešna hm, kakor jo vrameš, od ktere plasti jo gledaš, reče naš kmet.

Kmet: (zase) Kaj pa imajo ti?

Smukovič: Če se zvrše nam po godu, da je smešna, če nas pa zalotijo v tej smešnicu, je pa bolj podobna tragediji nego li burki, kakor pravi moderni svet.

Mandele: Jaz bi pa vendar-le rekel, da je smešna.

Smukovič: A—a, že vem, kam pesaco moli pravi gorenški kmet. Vsekako, vsekako je smešna, le da je v nasprotju sličaju smešna za kmeta...

Mandele: Pst! ne govorji preglasno... Toraj?

Smukovič: Steer pa... naj bode. Premislil sem to reč. Če Bog da i sreča junaka, kakor pravi Hrvat, ne more nam spodleteti. Kje pa je kmet?

Mandele: Obrni se!

Smukovič: A da, Bog daj srečo, oče Koren!

Kmet: Bog daj, Bog daj, no kaj je z Jaku, kje je?

Smukovič: Čujte, samo nekaj bi Vas rád vprašal, kako se pa piše Vaš Jaku?

Mandele: (vmes) Saj se sam ne ve.

Kmet: (zase) Sedaj že spet ta! (glasno) Jaz te ne razumem.

Mandele: No vidiš!

Smukovič: Jaz bi samo to rád vedel, kako so gospod fajmošter zapisali Jaku v krstne bukve, saj to že vem, kako se piše.

Kmet: A tako! Jaka Brkevič so zapisali rajniki gospod fajmošter, Bog se vsmili čez njihovo dušo, ja, ja. Jaka Brkevič.

Mandele in Smukovič: (smije)

Dobre ohranjen klavir se po zelo ugodni cenji pred. Tržaška cesta 1. Pobrežje. 143

Legitimacije — drž. nastavljenci znitana cena — Fotoatelje Japelj M., Aleksandrova cesta 26 Ml., Trgovski dom.

3

Zamenjam 3 sebno stanovanja z velikim plodoneskim vrom in trizebnimi stanovanji bolj v sredini mesta ter priplačam dobro odškodnino. Penuhne pred Parket na upravu listu. 133

Doležacije, statistiko zbirajo stanovanjska herza »Marstan«, Rotovski trg. Kratki informativni podatki brezplačno. 140

Moj mož se več ne krega, odkar imam posodo, ki sem jo kupila pri

A. Vičiju, Glavni trg 5

Je lepa, trpežna in dobro kuha. Zato svetujem vsaki ženi, da kujuje posodo samo pri Vičiju.

Pristopajte

k Jugoslovenski

Matici.

ARGUS
je naš najboljši domači informacijski teden
ina v vseh mestih zanesljive potrjenjence
daje informacije o vsem, posebno pa je o
novev stanju domačih zavodov, trgov
ska-kulturnih podjetij in privatnih oseb
ove informacije so lo